

KIELICH GORYCZY

Scenariusz misterium Męki Pańskiej i Drogi Krzyżowej dla uczniów klas V–VI szkoły podstawowej oraz uczniów szkół gimnazjalnych i średnich według Ewangelii św. św. Mateusza, Marka, Łukasza i Jana

AKT I

Trwoga i samotność w Getsemani

Występują: LEKTOR, JEZUS, PIOTR, JAKUB, JAN, KUSICIEL, ANIOŁ, WOKALISTA, CHÓR, UCZNIOWIE (ośmiu UCZNIÓW — role epizodyczne)

LEKTOR

Jezus był równocześnie Bogiem i człowiekiem, ale te dwie natury w nim się nie mieszały. Nie mogło być tak, że w trudnym dla siebie czasie przełączał naturę ludzką na boską, stwarzając tylko pozory cierpienia. Jak każdy inny człowiek w takiej sytuacji z pewnością odczuwał ogromny lęk, zmęczenie oraz ból — psychiczny i fizyczny. Strach paraliżował Go, samotność przygnębiała. Nie mógł jednak wyłączyć natury boskiej, a zatem jako Bóg dobrze wiedział, modląc się w Ogrójcu, co Go czeka przez najbliższe kilkadziesiąt godzin. Wychylał ów symboliczny kielich goryczy, podany mu przez Ojca, mając przed oczyma wizję własnej męki.

Na scenę wchodzi JEZUS w towarzystwie jedenastu UCZNIÓW¹. Jeżeli przedstawienie jest realizowane w kościele, to powinni iść przez cały kościół, rozmawiając bez użycia (jeśli to możliwe) mikrofonów, w stronę ołtarza lub miejsca, w którym rozgrywa się I akt.

Nr 1 na CD. Szum strumienia. Przejście przez Cedron

¹ Mt 26,31–56.

JEZUS

Wy wszyscy zwątpicie we mnie tej nocy. Bo jest napisane: uderzę pasterza, a rozproszą się owce.

PIOTR

Panie! Choćby wszyscy zwątpili w Ciebie, ja nigdy nie zwątpię

JEZUS (*zatrzymując się*)

Zaprawdę, powiadam ci: jeszcze tej nocy, zanim kogut zapieje, trzy razy się mnie zaprzesz.

PIOTR

Choćby mi przyszło umrzeć z Tobą, nie wyprę się Ciebie.

UCZNIOWIE

Nie wyprzemy się Ciebie!

JEZUS (*zwracając się do UCZNIÓW*)

Usiądźcie tu, ja tymczasem odejdę i będę się modlił. Piotrze, Janie i ty, Jakubie, pójďte ze mną.

UCZNIOWIE niewymienieni przez Jezusa zasiadają pośród ludzi na widowni, by stworzyć wrażenie, że wspólnota jest obecna w Getsemani. Wymienieni odchodzą z JEZUSEM. Zajmują miejsce na pierwsze planie. Jezus schodzi na drugi plan, mimo iż gra główną rolę.

JEZUS (*z ogromnym bólem i smutkiem chowa twarz w dłoniach*)

Boję się, bracia, tak bardzo się boję!

JAKUB

Panie, czego się lękasz? Czy coś Ci grozi?

PIOTR

Mistrzu, czy wiesz coś, czego my nie wiemy?

JEZUS

Lepiej, żebyście nie wiedzieli tego, co ja wiem. Smutna jest moja dusza aż do śmierci.

Zostańcie tu i czuwajcie ze mną!

JAN

Tak, Mistrzu, będziemy czuwali, modląc się.

JEZUS odchodzi, a UCZNIOWIE rozmawiają ze sobą.

PIOTR

Jeszcze Go nie widziałem w takim stanie.

JAKUB

Nic nie rozumiem, lecz przeczuwam coś złego.

JAN

Lękam się.

Przygnębieni UCZNIOWIE siadają i pogrążają się w modlitwie. Tymczasem JEZUS odchodzi na trzeci plan i pada na twarz.

JEZUS (z bólem)

Adonai, Adonai!

Nr 2 na CD. Ilustracja muzyczna

Na tle muzyki słycać pojedyncze słowa JEZUSA, szeptane i wypowiedane głośno, dramatycznie, rozpaczliwie.

JEZUS

Adonai! Adonai! Adonai! Adonai! Ojczy mój, jeśli to możliwe, niech Mnie ominie ten kielich! Nie moja jednak, a Twoja wola niech się stanie.

Nr 3 na CD. Piosenka „Adonai, Adonai” (*refren śpiewa JEZUS*)

ADONAI, ADONAI

Refren:

Adonai, Adonai, Adonai!

1. Trwogą i bólem przesyte
Serce zranione krzyczy
Ojczy! Jeżeli możesz
Zabierz ten kielich goryczy
Lecz Twoja
A nie moja
Wola niech się stanie
Niech będzie
Tak jak zechcesz
Usłysz me wołanie!

Refren:

Adonai, Adonai, Adonai!

2. Smutni uczniowie zasnęli
Judasz srebrniki liczy

Ojcze! Jeżeli możesz
Zabierz ten kielich goryczy
Lecz Twoja
A nie moja
Wola niech się stanie
Niech będzie
Tak jak zechcesz
Usłysz me wołanie!

Refren:

Adonai

JEZUS wstaje i podchodzi do UCZNIÓW, których zastaje śpiących. Budząc ich, mówi:

Piotrze, Janie, Jakubie... Jednej godziny nie mogliście czuwać ze mną?

JAN

Panie, modliłem się, nie wiem, kiedy pod zamkniętymi w modlitwie powiekami pojawił się sen.

JEZUS

Czuwajcie i módlcie się, abyście nie ulegli pokusie; duch wprowadzie ochoczy, ale ciało słabe.

Powraca do samotnej modlitwy.

KIELICH GORYCZY

**Scenariusz misterium Męki Pańskiej i Drogi Krzyżowej dla
uczniów klas I–IV szkoły podstawowej według Ewangelii
św. św. Mateusza, Marka, Łukasza i Jana**

Od autora

Osobom pracującym z dziećmi w wieku 6–10 lat proponuję zrealizowanie przedstawienia według poniższego scenariusza. Powinien on być zrozumiały dla dzieci, a w razie niejasności liczę na pomoc dorosłych opiekunów. Pełny skład aktorski to około 40 osób (w zależności od liczby ŻOŁNIERZY w Ogrójcu), a także CHÓR oraz wokaliści. Można ten scenariusz zrealizować z mniejszym rozmachem, w składzie kilkunastoosobowym. Przykładowo: zamiast zaczynać przedstawienie od przeprawy przez Cedron można od razu przejść do rozmowy JEZUSA z JAKUBEM, PIOTREM i JANEM w Ogrójcu. W ten sposób zmniejszy się skład aktorski o ośmiu UCZNIÓW, których udział w podstawowym scenariuszu ogranicza się zaledwie do samej obecności w Getsemani. Ponadto role aktorów przypisanych poszczególnym stacjom może przejąć LEKTOR, czyli jedna osoba odczytująca rozważania. W III akcie scenę pojmania JEZUSA można zrealizować w mniej liczonym składzie, czyli na przykład z udziałem jedynie dwóch ŻOŁNIERZY. Pieśni może wykonywać jeden WOKALISTA oraz kilkuosobowy CHÓR. W razie potrzeby utwory można odtworzyć z płyty ze ścieżką dźwiękową i w ten sposób zrezygnować z CHÓRU i wokalistów, choć mam cichą nadzieję, że nie skorzystacie z tej opcji. Dzieci uwielbiają śpiewać. Jeżeli idzie o kostiumy, to oczywiście wprowadzicie je w miarę Waszych możliwości. Życzę Wam, abyście mogli zastosować stroje kompletne; w wersji „oszczędnościowej” można się bez nich obejść i tylko JEZUS, trzech UCZNIOWIE, KUSICIEL i dwaj ŻOŁNIERZE będą przebrani. Dodatkowe porady i inspiracje znajdziecie na moim blogu tematycznym dedykowanym osobom pracującym z dziećmi (www.adamszafraniec.wordpress.com).

UWAGA! Scenariusz oparty jest wyłącznie na przekazie biblijnym. Wykorzystałem relacje wszystkich ewangelistów. Niektóre strofy są wiernymi cytatami z Pisma Świętego.

AKT I

Trwoga i samotność w Getsemani

Występują: NARRATOR, JEZUS, STACJE I–XIV, ANIOŁ, KUSICIEL, PIOTR, JAKUB, JAN, JUDASZ, APOSTOŁOWIE i OSOBA DOROSŁA

Wstęp powinien być dostosowany do grupy wiekowej, do której jest adresowane przedstawienie, i powinna go wygłosić OSOBA DOROSŁA (np. katecheta). Poniżej proponuję wstęp dla publiczności starszej. Dzieci realizujące scenariusz na etapie prób powinny zrozumieć treść przedstawienia. Mam nadzieję, że wpisuje się ono w katechezę i zainteresuje zarówno dorosłych, jak i dzieci.

NARRATOR/OSOBA DOROSŁA

Jezus był człowiekiem i Bogiem równocześnie, ale te dwie natury w nim się nie mieszały. Nie mogło być tak, że w trudnym dla siebie czasie przełączał naturę ludzką na boską, stwarzając tylko pozory cierpienia. Jak każdy człowiek w takiej sytuacji z pewnością odczuwał ogromny lęk, zmęczenie oraz ból — psychiczny i fizyczny. Strach paraliżował Go, samotność przygnębiała. Nie mógł jednak wyłączyć natury boskiej, a zatem jako Bóg dokładnie wiedział, modląc się w Ogrójcu, co Go czeka przez najbliższe kilkadziesiąt godzin. Wychylał ów symboliczny kielich goryczy, podany mu przez Ojca, mając przed oczyma wizję własnej męki.

Na scenę wchodzi JEZUS w towarzystwie jedenastu UCZNIÓW². Jeżeli przedstawienie jest realizowane w kościele, to powinni iść przez cały kościół w stronę ołtarza lub miejsca, w którym jest zaplanowane wystawienie aktu I. Niech raczej (o ile to możliwe) rozmawiają bez użycia mikrofonów, a więc wypowiadają swoje kwestie głośno.

Nr 1 na CD. Szum strumienia

JEZUS

Uczniowie, wy wszyscy zwątpicie we mnie tej nocy.

PIOTR

Panie! Choćby wszyscy zwątpili w Ciebie, ja, Piotr, nigdy nie zwątpię.

² Mt 26,31–56.

JEZUS (*zatrzymując się*)

Piotrze, jeszcze tej nocy, zanim kogut zapieje, ty trzy razy się mnie zaprzysz.

UCZNIOWIE

Nie wyprzemy się Ciebie!

JEZUS (*zwracając się do UCZNIÓW*)

Usiądźcie tu, ja tymczasem odejdę i będę się modlił. Piotrze, Janie i ty, Jakubie, pójďte ze mną.

UCZNIOWIE niewymienieni przez Jezusa zasiadają pośród ludzi na widowni, by stworzyć wrażenie, że wspólnota jest obecna w Getsemani. Wymienieni odchodzą z JEZUSEM. Zajmują miejsce na pierwsze planie. JEZUS schodzi na drugi plan, mimo iż gra główną rolę.

JEZUS (*z ogromnym bólem i smutkiem chowa twarz w dłoniach*)

Boję się, bracia, tak bardzo się boję!

JAKUB

Panie, czego się lękasz? Czy coś Ci grozi?

PIOTR

Mistrzu, czy wiesz coś, czego my nie wiemy?

JEZUS

Lepiej, żebyście nie wiedzieli tego, co ja wiem. Smutna jest moja dusza aż do śmierci. Zostańcie tu i czuwajcie ze mną!

JAN

Tak, Mistrzu, będziemy czuwali, modląc się.

JEZUS odchodzi. UCZNIOWIE klękają lub siadają, zatopieni w modlitwie. Tymczasem JEZUS odchodzi na II plan i rzuca się na twarz.

JEZUS (z bólem)

Adonai, Adonai!

Nr 2 na CD. Ilustracja muzyczna. Na tle tej muzyki pojedyncze słowa szeptane i wypowiedane głośno, dramatycznie i rozpaczliwie.

JEZUS

Adonai! Adonai! Adonai! Adonai! Ojcie mój, jeśli to możliwe, niech mnie ominie ten kielich goryczy! Nie moja wola, lecz Twoja niechaj się stanie.

Nr 3 na CD. Piosenka „Adonai, Adonai” (*refren śpiewa JEZUS*)

ADONAI, ADONAI

Refren:

Adonai, Adonai, Adonai!

1. Trwogą i bólem przeszycie
Serce zranione krzyczy
Ojcze! Jeżeli możesz
Zabierz ten kielich goryczy
Lecz Twoja
A nie moja
Wola niech się stanie
Niech będzie
Tak jak zechcesz
Usłysz me wołanie!

Refren:

Adonai, Adonai, Adonai!

2. Smutni uczniowie zasnęli
Judasz srebrniki liczy
Ojcze! Jeżeli możesz
Zabierz ten kielich goryczy
Lecz Twoja
A nie moja
Wola niech się stanie
Niech będzie
Tak jak zechcesz
Usłysz me wołanie!

Refren:

Adonai, Adonai, Adonai

JEZUS wstaje i podchodzi do UCZNIÓW, których zastaje śpiących. Budzi ich:

Piotrze, Janie, Jakubie... Jednej godziny nie możecie ze mną czuwać?

PIOTR

Panie, modliłem się, nie wiem, kiedy zasnąłem.

JEZUS

Czuwajcie i módlcie się, abyście byli silni i mogli znieść to, co was czeka.

JEZUS powraca do samotnej modlitwy.

Nr 4 na CD. Muzyka ilustracyjna

Pojawia się ANIOŁ. Pociesza JEZUSA, obejmując Go. Ta scena trwa kilkanaście sekund. ANIOŁ nie mówi nic.

JEZUS

Ojcze mój, jeśli muszę wypić ten kielich, niech się stanie wola Twoja.

ANIOŁ wolno wstaje i odchodzi. Tymczasem UCZNIOWIE znowu zasypiają (dobrze byłoby użyć jakiejś wykładziny do leżenia). Po odejściu ANIOŁA JEZUS podchodzi do UCZNIÓW i widząc ich znowu śpiących, powraca, aby kontynuować modlitwę. Tym razem UCZNIOWIE będą trwali we śnie przez cały czas Drogi Krzyżowej.

JEZUS (*padając na kolana, a po chwili na twarz*)

Ojcze mój, jeśli to możliwe, zabierz ten kielich goryczy! Ale nie moja, lecz Twoja wola niech się stanie.

KUSICIEL (*postać w opończy z kapturem; ma bladą twarz³, przerysowane oczy i usta). Wskazując na Drogę Krzyżową, mówi:*

Synu Boży! Wiesz, co Cię czeka...

Można się domyślić, że JEZUS ze względu na swą boską naturę miał w Ogrójcu wizję Drogi Krzyżowej, o czym może świadczyć ten fragment Ewangelii: Jezus „pogrążony w udręce jeszcze usilniej się modlił a Jego pot był jak gęste krople krwi sączące się na ziemię”⁴. Jezus spogląda na Drogę Krzyżową.

— Wykorzystujemy Drogę Krzyżową, która znajduje się w każdej świątyni; Jezus ogarnia wzrokiem poszczególne stacje.

— Jeżeli misterium odbywa się w szkole, na scenie teatralnej lub w plenerze, Drogę Krzyżową mogą namalować dzieci.

— Jeżeli Droga Krzyżowa odbywa się na zewnątrz (np. prowadzi wokół kościoła), to rolę stacji odgrywają kapliczki.

JEZUS skupia wzrok na I stacji i bardzo wolnym krokiem, wpatrzony w obraz lub płaskorzeźbę (w zależności od rodzaju przedstawienia Drogi Krzyżowej), wolno zmierza w stronę I stacji. Będzie przyglądał się każdej scenie pokazującej Jego mękę.

Gdy udaje w stronę I stacji, KUSICIEL mówi ironicznie:

Popatrz, co Cię czeka, jeżeli się nie wycofasz.

³ Należy zastosować makijaż: zaznaczyć mocno oczy, twarz powinna być blada, usta mocno zarysowane.

⁴ Łk 22,44.

Kupującym tę usługę, jaką jest scenariusz z dołączoną płytą ze ścieżką dźwiękową udzielamy jednorazowej licencji na wykorzystanie wg Regulaminu Sklepu Internetowego Biała Łódka.
Płyta jest uzupełnieniem scenariusza, a zatem niemożliwym jest zakup oddzielnie samej płyty ze ścieżką dźwiękową.